Yönetici Sosyotelizmi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yönetici Sosyotelizmi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33410

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu giri?, Yönetici Sosyotelizmi Ölçe?i'nin (Yönetici Phubbing Ölçe?i) Türkçe'ye **uyarlanmas?** çal??mas?n? detayland?rmaktad?r. Bu ölçek, özellikle yönetici pozisyonundaki bireylerin ak?ll? telefonlar?n? kullanarak sosyal etkile?imleri ihmal etme e?ilimini, yani **sosyotelizm** (phubbing) davran???n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Seyhan Özdemir taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilen bu uyarlama çal??mas?, örgütsel ileti?im ve liderlik süreçleri üzerindeki teknoloji etkile?imli davran??lar?n incelenmesi için geçerli ve güvenilir bir araç sunmay? hedeflemektedir.

Ölçek, yöneticilerin toplant?lar, birebir görü?meler veya ekip içi etkile?imler s?ras?nda mobil cihazlar?na odaklanarak çevrelerindeki insanlar? görmezden gelme davran??lar?n?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu tespit etmeye yöneliktir. Bu psikometrik araç, örgütsel davran?? ve yönetim bilimleri alan?nda dijital dikkat da??n?kl???n?n i?yeri üzerindeki etkilerini analiz etmek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yönetici Sosyotelizmi, Phubbing, Ölçek Uyarlama, Örgütsel Davran??, Liderlik, Ak?ll? Telefon Kullan?m?, ?leti?im ?hmali.

Yazarlar

Seyhan ÖZDEM?R

Amaç

Ölçe?in temel amac?, uluslararas? literatürde yer alan ve **sosyotelizm** davran???n? ölçen bir arac?n Türkçeye kazand?r?lmas?d?r. Çal??ma, bu davran???n özellikle yöneticiler taraf?ndan sergilenme düzeyini tespit etmeyi amaçlam??t?r. Yöneticilerin, toplant?larda, birebir ileti?imlerde veya ekip içi etkile?imlerde ak?ll? telefonlar?na a??r? odaklanmalar? sonucu ortaya ç?kan sosyal ihmal davran??lar?n?n ölçülmesi ve bu davran???n örgütsel sonuçlar?n?n ara?t?r?lmas? temel hedefler aras?ndad?r.

Bu **uyarlama çal??mas?**, örgütsel psikoloji ve yönetim bilimleri alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara, dijital dikkat da??t?c?lar?n i?yeri performans?, çal??an ba?l?l??? ve lider-üye etkile?imi üzerindeki etkilerini incelemek üzere standartla?t?r?lm?? ve kültüre uygun bir ölçüm arac? sa?lamay? amaçlamaktad?r. Böylece, yönetimsel ba?lamda phubbing fenomeninin etkileri bilimsel olarak incelenebilecektir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, **Yönetici Sosyotelizmi** (Managerial Phubbing) ad? verilen psikososyal yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, bir yöneticinin, astlar?, meslekta?lar? veya di?er payda?larla olan yüz yüze etkile?imler s?ras?nda mobil cihazlar?na (genellikle ak?ll? telefonlara) dikkatini vermesi ve bu durumun sosyal etkile?imi kesintiye u?ratmas? olarak tan?mlan?r.

Sosyotelizm, modern i?yerlerinde teknoloji ba??ml?l???n?n ve dikkat da??n?kl???n?n bir sonucu olarak görülmekte olup, örgütsel ba?l?l?k, güven ve ileti?im kalitesinin dü?mesine yol açan önemli bir olumsuz davran?? biçimidir. Ölçek, bu davran???n s?kl???n? ve yo?unlu?unu, özellikle otorite pozisyonundaki bireyler ba?lam?nda de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Ölçek uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i (Construct Validity) ve dilsel geçerli?i (Linguistic Validity) incelenmi?tir. Dilsel geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin hedef dildeki (Türkçe) kültürel ve anlamsal e?de?erli?ini sa?lamak amac?yla geri çeviri yöntemleri ve uzman görü?leri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir.

Yap? geçerli?i analizleri, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile desteklenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in kuramsal yap?y? Türk kültüründe ne ölçüde temsil etti?ini gösteren detayl? istatistiksel sonuçlar? ortaya koymu?tur. Spesifik geçerlik katsay?lar? ve DFA uyum indeksleri için ara?t?rmac?n?n orijinal makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k **güvenirli?i**, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak test edilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in alt boyutlar? mevcutsa, bu alt boyutlara göre ayr? ayr? raporlanm??t?r.

Test-tekrar test güvenirlik sonuçlar? ve çal??mada elde edilen spesifik Cronbach Alfa de?erleri gibi detayl? psikometrik bilgiler için Seyhan Özdemir'in 2020 tarihli "Yönetici sosyotelizmi (Phubbing): Bir ölçek uyarlama çal??mas?" ba?l?kl? bilimsel makalesine bak?lmas? önerilir.

Faktör Analizi

Yönetici Sosyotelizmi Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla **faktör analizi** yöntemleri uygulanm??t?r. Uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad??? incelenmi?tir. Bu süreç genellikle, veri setinin faktörle?tirilebilirli?ini inceleyen Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity testleri ile ba?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Analizler, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin faktör yükleri ve boyut say?s? belirlenmi?, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?u istatistiksel olarak do?rulanm??t?r. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yönetimsel ba?lamda sosyotelizm davran???n? kaç temel boyutta ölçtü?ünü kesinle?tirmi?tir.

Ölçme Arac?

Test Type: **Uyarlama** (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Orijinal ölçe?in yap?s?na uygun olarak, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?lm??t?r (Örne?in, 1=Hiç Kat?lm?yorum, 5=Tamamen Kat?l?yorum).

Language Available: Türkçe

Population Group: Çal??anlar ve Yöneticiler

Age Group: Çal??ma hayat?na aktif olarak kat?lan yeti?kinler.

Population Details: Çal??ma, Türkiye'deki çe?itli sektörlerde görev yapan yöneticiler veya çal??anlardan olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Anket yöntemi kullan?larak veri toplanm?? ve elde edilen veriler üzerinde psikometrik analizler (Geçerlik ve Güvenirlik) yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Yönetici Sosyotelizmi, Phubbing, Örgütsel ?leti?im, Liderlik Etkile?imi, Teknoloji Kullan?m?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: seyhanozdemir@sdu.edu.tr

Correspondence Address: Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) ile ili?kilidir (Makalede belirtilen kurumsal bilgi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? **2020** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar? ile ilgili spesifik bir ücret bilgisi bulunmamaktad?r. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m için sorumlu yazar (Seyhan Özdemir) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal makale, Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r.

Kaynaklar

Özdemir, S. (2020). Yönetici sosyotelizmi (**Phubbing**): Bir ölçek uyarlama çal??mas?. *Dicle Üniversitesi ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi Dergisi, 10*(19), 134-145.

Makalenin orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: yonetici-sosyotelizmi-phubbing-bir-olcek-uyarlama-calismasi-toad.pdf

Yönetici Sosyotelizmi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

ÖNEML? NOT: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin içeri?i ve derecelendirme detaylar? için ara?t?rmac?n?n orijinal makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM